

**prof. dr hab. Krzysztof Wach**

*profesor nauk społecznych*

*doktor habilitowany nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia*

*doktor nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu*

*specjalizacja naukowa: biznes międzynarodowy, ekonomia międzynarodowa, przedsiębiorczość*

Kraków, 24 lipca 2023 r.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa

Instytut Ekonomii

Katedra Handlu Zagranicznego

ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków

## **Recenzja rozprawy doktorskiej**

**Pana mgr. Cao Sona Nguyena**

**pt. „Entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market under the condition of the European Union – Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA)”**


napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Jana Jeżaka  
przy współudziale promotora pomocniczego dr Grażyny Kędzi  
na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego  
w ramach dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości  
(postępowanie doktorskie wszczęte w dniu 22 kwietnia 2021 r.)

### **1. OPINIA OGÓLNA**

---

Podstawą sporządzenia recenzji jest w zakresie formalnym uchwała Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, która na posiedzeniu dnia 3 lipca 2023 r. powołała mnie na recenzenta, a w zakresie merytorycznym ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.) oraz Uchwała nr 660 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 27 stycznia 2020 r. Regulamin określający szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim.

Przedłożona mi do recenzji dysertacja doktorska przygotowana przez Pana mgr. Cao Sona Nguyena wpisuje się w nurt badań nad biznesem międzynarodowym w ramach nauk o zarządzaniu i jakości. Recenzowana rozprawa doktorska jest opracowaniem, które w mojej opinii należy ocenić **pozytywnie**.



## 2. OCENA MERYTORYCZNA

---

Ocena merytoryczna dysertacji doktorskiej została sporządzona z uwzględnieniem sześciu kryteriów częściowych, tj.:

1. Znaczenie problematyki podjętej w recenzowanej rozprawie,
2. Zastosowana metodyka badawcza,
3. Wykorzystana literatura przedmiotu,
4. Struktura pracy,
5. Szczegółowa ocena poszczególnych części rozprawy,
6. Język i formalna strona rozprawy.

Na podstawie w/w kryteriów szczegółowych dokonana zostanie końcowa ocena trzech kryteriów formalnych zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w Polsce, tj.:

- 1) Ocena, czy rozprawa doktorska reprezentuje ogólną wiedzę teoretyczną osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora w określonej dyscyplinie lub dyscyplinach (na tę ocenę składać się będą następujące kryteria częściowe: 1. Znaczenie problematyki podjętej w recenzowanej rozprawie, 3. Wykorzystana literatura przedmiotu, 5. Szczegółowa ocena poszczególnych części rozprawy).
- 2) Ocena, czy rozprawa doktorska wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej przez osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora (na tę ocenę składać się będą następujące kryteria częściowe: 2. Zastosowana metodyka badawcza, 4. Struktura pracy, 5. Szczegółowa ocena poszczególnych części rozprawy, 6. Język i formalna strona rozprawy).
- 3) Ocena, czy rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonania artystyczne (na tę ocenę składają się wszystkie kryteria częściowe).

### 2.1. Tytuł i znaczenie problematyki podjętej w recenzowanej rozprawie

Temat badawczy podjęty przez Doktoranta jest ważny i istotny z kilku powodów. Po pierwsze, w obecnych czasach globalizacji i rosnącej konkurencji globalnej,

internacjonalizacja przedsiębiorstw staje się kluczowym elementem sukcesu nie tylko na rynkach międzynarodowych, ale także na rynku krajowym, na którym wiele podmiotów musi konkurować z firmami zagranicznymi. Po drugie, badanie strategii wejścia polskich firm na rynek wietnamski pozwala zrozumieć, jakie czynniki wpływają na wybór strategii ekspansji, co ma kluczowe znaczenie dla polskich firm poszukujących nowych rynków zbytu i inwestycji. Jest to temat niszowy. Po trzecie, dysertacja doktorska uwzględnia szczególnie kontekst umowy EVFTA, która obowiązuje od 2020 r., a jej efekty nie są jeszcze przebadane.

Problematyka badawcza dysertacji jest adekwatna jako temat rozprawy doktorskiej, ponieważ prowadzi dogłębne badania naukowe z zakresu zarządzania międzynarodowego i strategii biznesowych. Badanie konkretnego przypadku polskich firm w kontekście umowy handlowej EVFTA pozwala na wyciągnięcie wniosków o strategiach wejścia na rynek wietnamski, co jest istotne dla zrozumienia mechanizmów internacjonalizacji przedsiębiorstw.

Ta problematyka badawcza jest nowatorska i oryginalna, ponieważ skupia się na stosunkowo nowej umowie handlowej EVFTA, która może wpłynąć na podejmowanie decyzji polskich firm dotyczących wejścia na rynek wietnamski. Ponadto, badanie strategii wejścia na rynek wietnamski w kontekście tej umowy jest relatywnie mało eksplorowane, co czyni tę pracę unikatową.

Temat doktoratu doskonale wpisuje się w dyscyplinę nauki o zarządzaniu. Jest on związany zarówno z międzynarodowym zarządzaniem, jak i strategiami biznesowymi, a także badaniami nad internacjonalizacją przedsiębiorstw. Doktorat koncentruje się na kluczowych aspektach zarządzania przedsiębiorstwami działającymi na międzynarodowych rynkach, jakie podejmowane są decyzje dotyczące ekspansji, wyboru strategii wejścia, analizy ryzyka i przewidywania zmian w kontekście umowy handlowej EVFTA. Temat wpisuje się w obszar badawczy zarządzania międzynarodowego i strategii biznesowych, wnosząc oryginalne badania i praktyczne zastosowanie dla polskich firm w kontekście globalnej konkurencji.

**Konkluzja cząstkowa:** Wybór tematyki należy uznać za ważny i uzasadniony, nadający się na problematykę badawczą pracy doktorskiej. Doktorant przeprowadził proces badawczy w sposób właściwy, a samą pracę można z pewnością uznać za oryginalną i nowatorską.

## 2.2. Zastosowana metodyka badawcza (cele, pytania badawcze, metody)

W ocenie każdej pracy kwalifikacyjnej, w tym pracy doktorskiej, najważniejsze wydają się być kwestie metodologiczne (odnoszące się do ogólnej **metodologii nauk**) oraz metodyczne (odnoszące się do przyjętej **metodyki badawczej**). To one świadczą o warsztacie badawczym każdego doktoranta, czy habilitanta. To właśnie kwestie metodologiczne i metodyczne determinują, czy dana praca może być uznana za pracę naukową, oraz ukazują wartość każdej pracy, stąd ocena tych kwestii w każdej recenzji powinna być pogłębiona.

### **Cel dysertacji**

**Celem głównym** dysertacji jest (s.7 oraz s. 127) określenie dotychczasowych strategii wejścia polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski oraz kierunków zmian tych strategii w warunkach umowy o wolnym handlu UE-Wietnam (EVFTA), a także zidentyfikowanie i przeanalizowanie determinant strategii wejścia polskich przedsiębiorstw i na tej podstawie wskazanie efektywnej ścieżki wejścia na rynek wietnamski. (*The main objective of the dissertation was to determine the existing entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market and the directions of the changes in these strategies under the conditions of the EU-Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA), as well as to identify and analyze of the determinants of the entry strategies of the Polish enterprises and, on this basis, to indicate an effective path to enter the Vietnamese market.*)

Praca realizuje także 9 celów szczegółowych, w tym dwa teoriopoznawcze i 7 empirycznych (s. 8 oraz s. 127-128):

#### **Cele teoriopoznawcze**

**O1:** Usystematyzowanie pojęć związanych z internacjonalizacją przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych ujęć oraz przegląd teorii internacjonalizacji i ich klasyfikacja.

*Systematization of concepts related to the internationalization of enterprises with an emphasis on contemporary approaches and review of internationalization theories and their classification.*

**O2:** Usystematyzowanie pojęć związanych ze strategią wejścia na rynek międzynarodowy w ramach strategii internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz klasyfikacja i charakterystyka poszczególnych strategii, ze szczególnym uwzględnieniem istoty i innowacyjności Inkubacji biznesu międzynarodowego jako nowej strategii wejścia.

*Systematization of concepts related to the international market entry strategy as a part of the internationalization strategy of enterprises and classification and characterization of individual strategies, in particular emphasizing the essence and*

**Cele empiryczne**

- O3:** Identyfikacja i analiza motywów ekspansji polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski.

*Identification and analysis of the motives for the expansion of Polish enterprises into the Vietnamese market.*

- O4:** Identyfikacja i analiza głównych uwarunkowań strategii wejścia polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski, a mianowicie zasobów przedsiębiorstw oraz głównych cech (zarówno sprzyjających, jak i hamujących) wietnamskiego otoczenia biznesowego, które wpływają na jego atrakcyjność i ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na tym rynku.

*Identification and analysis of the major determinants of the entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market, namely the enterprises' resources as well as the main features (both conducive and inhibitory factors) of the Vietnamese business environment that influence its attractiveness and risk in business activities in this market.*

- O5:** Określenie wpływu Umowy EVFTA na zmianę atrakcyjności rynku wietnamskiego oraz ryzyko funkcjonowania na tym rynku.

*Determining the impact of the Agreement EVFTA on the change in attractiveness of the Vietnamese market and the risk of operating in this market.*

- O6:** Wyjaśnienie kluczowych zasobów, którymi powinni dysponować polscy przedsiębiorcy, aby wejść i skutecznie konkurować na rynku wietnamskim

*Clarification of the key resources that Polish entrepreneurs should have at their disposal to enter and compete effectively in the Vietnamese market*

- O7:** Identyfikacja i analiza strategii wejścia polskich firm na rynek wietnamski oraz kierunków zmian tych strategii w warunkach umowy o wolnym handlu UE-Wietnam (EVFTA).

*Identification and analysis of the strategies of the Polish companies entering the Vietnamese market and the directions of the changes in these strategies under the conditions of the EU-Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA).*

- O8:** Badanie świadomości polskich przedsiębiorców na temat inkubacji biznesu międzynarodowego i ich potrzeb przy wykorzystaniu go jako nowej strategii wejścia.

*Examining the awareness of Polish entrepreneurs of the International Business Incubation and their needs when using it as a new entry strategy.*

- O9:** Dostarczenie polskim przedsiębiorcom praktycznych rekomendacji dotyczących krytycznych czynników sukcesu w ekspansji na rynek wietnamski.

*Providing Polish entrepreneurs with practical recommendations regarding the critical success factors in expanding into the Vietnamese market.*

Mam drobne zastrzeżenie do celu głównego i trzech celów szczegółowych (O3, O4 oraz O7) – analiza to metoda naukowa, a metoda celem być nie może, stąd należałoby poprawić brzmienie tych celów. Niemniej uważna lektura całości opracowania pozwala na wyciągnięcie wniosku, że zakładany cel główny i cele szczegółowe zostały osiągnięte przez Doktoranta.

### **Pytania badawcze**

Jak to zwykle ma miejsce w badaniach jakościowych, co jest nie tylko poprawne i właściwe, ale i pożądane, Doktorant stawia następujące **pytania badawcze** (s. 128):

**RQ1:** Jakie są główne motywy ekspansji polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski?

*What are the main motives for the expansion of Polish enterprises into the Vietnamese market?*

**RQ2:** Jakie są główne cechy wietnamskiego otoczenia biznesowego, które wpływają na jego atrakcyjność i ryzyko działania na tym rynku w opinii polskich przedsiębiorców?

*What are the main features of the Vietnamese business environment that influence on its attractiveness and the risk of operating in this market in the opinion of Polish entrepreneurs?*

**RQ3:** Jakimi kluczowymi zasobami powinny dysponować polskie przedsiębiorstwa, aby skutecznie wejść i konkurować na wietnamskim rynku?

*What key resources should Polish enterprises have at their disposal to effectively enter and compete in the Vietnamese market?*

**RQ4:** Jakie są najpopularniejsze strategie wejścia wybierane przez polskie przedsiębiorstwa przy wejściu na rynek wietnamski przed 2020 rokiem?

*What are the most popular entry strategies chosen by Polish enterprises when entering the Vietnamese market before 2020?*

**RQ5:** Jak zmieniły się strategie wejścia polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski po wejściu w życie Umowy EVFTA 1 sierpnia 2020 r.?

*How have the entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market changed after the entry into force of the Agreement EVFTA on 1<sup>st</sup> August 2020?*

**RQ6:** Jaka jest świadomość polskich przedsiębiorców co do zastosowania rozwiązania inkubacji biznesu międzynarodowego i ich potrzeb podczas korzystania z niego jako nowej strategii wejścia?

*What is the awareness of Polish entrepreneurs of the International Business Incubation solution and their needs when using it as a new entry strategy?*

**RQ7:** Jaki powinien być optymalny model wejścia na wietnamski rynek dla polskich przedsiębiorstw?

*What should be the optimal model for entering the Vietnamese market for Polish enterprises?*

Pytania badawcze są sformułowane poprawnie, a w części empirycznej na nie odpowiedziano. Skoro w pracy nie zastosowano metod ilościowych do weryfikacji hipotez to ich nie postawiono. Takie rozwiązanie jest właściwe. Oczywiście szkoda, że ich nie ma, ale lepiej, że ich nie ma, niż jakby były niezweryfikowane nieprawidłowo.

### **Metody badawcze**

Doktorant zastosował trzy główne metody badawcze, a mianowicie:

- 1) analizę i krytykę piśmiennictwa naukowego – krytyczny przegląd literatury;
- 2) analizę *desk research* tj. analizę dokumentów źródłowych, w tym wypadku aktów prawnych oraz danych zastanych;
- 3) ankietyzację jako metodę sondażu diagnostycznego przy wykorzystaniu techniki CAWI,
- 4) wywiady pogłębione (IDIs),
- 5) studia przypadków.

Ankietyzacja została przeprowadzona między 22 marca a 7 maja 2023 r. za pośrednictwem Internetu (CAWI). Ankietę rozesłano do 280 przedsiębiorstw (zidentyfikowanych jako działających na rynku wietnamskim), z czego uzyskano 56% wypełnionych kwestionariuszy ankiet. Niestety nie zdecydowano się na zastosowanie wnioskowania statystycznego i testowania hipotez, czy modelowania ekonometrycznego. Zastosowano zwykłą prezentację uzyskanych wyników respondentów, co można uznać za słabość pracy.

Wywiady pogłębione zostały przeprowadzone z przedstawicielami 5 polskim przedsiębiorstw działających na rynku wietnamskim. Wywiady trwały od 60 do 90 min i zostały przeprowadzone w kwietniu i maju 2023 roku w formie osobistej (3), przez MS Teams (1) oraz przez telefon (1).

W mojej ocenie metody są dobrane trafnie, a co więcej są bardzo szczegółowo opisane w dysertacji. Dobrze, że Doktorant zdecydował się na odrębny rozdział metodyczny, fakt ten należy traktować zdecydowanie *in plus*.

**Konkluzja cząstkowa:** Kwestie metodologiczne oraz metodyczne recenzowanej pracy doktorskiej mają swoje mankamenty, ale można je ocenić pozytywnie. Doktorant wykazał się

umiejętnością poprawnego stosowania warsztatu badawczego, co jest ważne dla badań naukowych.

#### **2.4. Wykorzystana literatura przedmiotu**

Końcowy wykaz bibliografii obejmuje 475 pozycji literaturowych (w monografie, artykuły naukowe, rozdziały w monografiach). Dodatkowo uwzględniono około 47 stron internetowych z dokumentami źródłowymi. Jest to znaczący zasób wiedzy, który świadczy o staranności i gruntowności badań przeprowadzonych w ramach tej rozprawy.

Warto zauważyć, że zdecydowana większość pozycji literaturowych jest w języku angielskim, ale sporo pozycji jest w języku polskim (rozumiem, że Doktorant włada językiem polskim na odpowiednim poziomie). To ważne, ponieważ język angielski jest obecnie lingua franca w dziedzinie nauki, umożliwiając globalny dialog i wymianę informacji. Obecność dużej liczby anglojęzycznych publikacji w bibliografii stanowi atut, ponieważ umożliwia dostęp do szerokiego spektrum badań i opinii naukowych z różnych krajów i regionów. Co ważne Doktorant wykorzystuje także najnowszą literaturę przedmiotu opublikowaną w ostatnich 5 latach.

Pod względem jakościowym, literatura została prawidłowo dobrana, co jest istotne dla wiarygodności i rzetelności pracy naukowej. Wykaz obejmuje relatywnie bogaty zestaw publikacji, które reprezentują różnorodne perspektywy, teorie i metody badawcze związane z tematyką rozprawy.

**Konkluzja cząstkowa:** Bibliografia jest dobrana poprawnie, jest odpowiednio zróżnicowana i aktualna.

#### **2.3. Struktura pracy**

Recenzowana rozprawa łącznie z aneksami liczy 315 stron (w tym sam tekst dysertacji zawarto na 232 stronach tj. na s. 5-237 bez spisu treści, wykazu użytej bibliografii) i w zasadzie nie odbiega od przyjętych standardów (standardowa praca doktorska w języku polskim liczy od 180 do 240 stron).

Praca składa się z pięciu rozdziałów, wstępu i zakończenia. Pierwsze dwa rozdziały to swoistego rodzaju tło teoretyczne dla całości pracy. Rozdział trzeci ma charakter metodyczny. Z kolei kolejne dwa rozdziały zawierają wyniki analiz przedmiotowych.



Struktura pracy jest konwencjonalna, odpowiada zwyczajowo przyjętej zasadzie „teoria – metoda – empiria – dyskusja i wnioski”. Choć brakuje mi dyskusji naukowej w końcowej części doktoratu, głównie w ostatnim rozdziale.

**Konkluzja cząstkowa:** Rozprawa ma charakter teoretyczno-empiryczny, a proporcje między obiema częściami są właściwe. Wewnętrzna struktura pracy jest konwencjonalna.

## 2.5. Szczegółowa ocena poszczególnych części rozprawy

**Rozdział 1.** (*Internationalization – A Review of theoretical concepts*, s. 11-72, tj. 61 stron) jako pierwszy z dwóch rozdziałów teoretycznych przedstawia przegląd teoretycznych koncepcji związanych z internacjonalizacją jako międzynarodowym rozwojem przedsiębiorstw. Omówione są istota i motywy międzynarodowej ekspansji przedsiębiorstw. Następnie, zaprezentowano klasyfikację teorii dotyczących procesu internacjonalizacji przedsiębiorstw, przy czym zbędne jest używanie sformułowania „theories and models”, gdyż w literaturze przedmiotu są to synonimy. Dokonano przeglądu wybranych teorii internacjonalizacji, takich jak teoria luki technologicznej, teoria cyklu życia produktu, teorie zagranicznych inwestycji zagranicznych w tym paradygmat OLI Johna Dunninga, modele etapowej internacjonalizacji, teorię sieciową, koncepcje związane z przedsiębiorczością międzynarodową, podejście zasobowe, oraz podejście instytucjonalne. Zastanawiające jest dlaczego nie zachowano układu chronologicznego powstawania tych teorii oraz dlaczego pominięto podejście zarządczo-menedżerskie. Lektura tego rozdziału potwierdza biegłość Doktoranta w literaturze przedmiotu na bardzo dobrym poziomie. Zakładam, że Doktorant zna bardzo dobrze język polski, gdyż wiele cytowanych pozycji jest polskojęzyczna. Rozdział jest istotny w dysertacji, ponieważ stanowi wprowadzenie do kluczowych teoretycznych założeń badanych zagadnień związanych z globalną ekspansją przedsiębiorstw. J. Ganitsky w swoim przełomowym artykule z 1989 r. używa pojęcia *innate exporter* a nie jak sugeruje Doktorant *born International* (s. 64). Pojęcie *born international* jest efektem kontrowersji związanych z pojęciem *born global*, które według większości definicji nie wymagało globalnego zasięgu działania. Co prawda początkowo literatura traktowała INVs jako synonimy BGs, ale od 2015 traktuje się BGs jako szczególny przypadek INVs (*global startups*).

**Rozdział 2.** (*International entry market strategies*, s. 73-126, tj. 53 strony) jako drugi z rozdziałów teoretycznych skupia się na strategiach wejścia na międzynarodowe rynki, które

są kluczowym elementem procesu internacjonalizacji przedsiębiorstw. Początkowo zaprezentowano pojęcie strategii międzynarodowej ekspansji przedsiębiorstw oraz ich związki z strategiami wejścia na rynki zagraniczne. Następnie, przedstawiono klasyfikacje tradycyjnych strategii wejścia na międzynarodowe rynki. Niestety nie mogę zgodzić się z Doktoratem, który utożsamia strategię wejścia (*entry strategy*) z formami wejścia (*entry mode*). Strategia jest dużo szerszym pojęciem niż forma wejścia i nie wolno tych pojęć utożsamiać ze sobą, pomimo, że część podręczników w Polsce tak to czyni. Jeszcze na s. 83 (Figure 5) Doktorant poprawnie używa pojęcia *entry mode*, aby nagle od strony 84 używa już pojęcia *entry mode strategy* zawężając to pojęcie do form wejścia. Doktorant przedstawia swoją klasyfikację strategii wejścia (chodzi mu o formy wejścia) dzieląc je na klasyczne (handlowe, kooperacyjne, inwestycyjne) oraz innowacyjne (*innovative entry modes*), do których zalicza tylko jedną formę, a mianowicie *international business incubation* (międzynarodowa inkubacja biznesu). Mam pełną świadomość, że takie sformułowanie pojawia się w tytule artykułu Blackburne'a i Buckley'a z 2019 r., ale czytając ich artykuł, a zwłaszcza ich rysunek koncepcyjny jednoznacznie widać, że piszą oni o strategiach klasycznych i innowacyjnych, przy czym obydwie grupy strategii korzystają z tych samych form wejścia (*foreign market entry modes via business incubation*), nie można zatem utożsamiać *international business incubation* z formą wejścia jak czyni to Doktorant (por. s. 88 oraz s. 106). Doktorant omawia specyficzne formy wejścia jak np. handel wymienny, ale nie omawia często stosowanego eksportu kooperacyjnego (*piggybacking*, konsorcjum eksportowe). Końcowa część rozdziału prezentuje czynniki wpływające na wybór strategii wejścia na rynki zagraniczne oraz proces podejmowania decyzji w tym zakresie. Rozdział jest istotny w dysertacji, ponieważ ukazuje różnorodność i kompleksowość wyboru odpowiednich strategii wejścia na międzynarodowe rynki, co ma kluczowe znaczenie dla powodzenia globalnej ekspansji przedsiębiorstw.

**Rozdział 3.** (*Research methodology*, s. 127-141, tj. 14 stron) dysertacji doktorskiej omawia metodologię badawczą, która jest kluczowa dla zrozumienia procesu prowadzenia analizy i wyciągania wniosków w pracy naukowej. Przedstawia cele i podmioty badania, czyli jasno określa zakres i tematykę badawczą. Następnie, opisują różne metody badawcze użyte w pracy, takie jak krytyczna analiza literatury, badania *desk research*, badania ankietowe oraz wywiady pogłębione, co daje czytelnikowi wgląd w różnorodność źródeł informacji i danych wykorzystanych w badaniach. Następnie Doktorant zaprezentował charakterystyki

badanych przedsiębiorstw, co pozwala na lepsze zrozumienie kontekstu badawczego. Tematyka tego rozdziału jest niezwykle ważna w dysertacji, ponieważ odpowiednie i rzetelne zastosowanie metodyki badawczej ma ogromny wpływ na jakość wyników i wniosków przedstawionych w dalszych rozdziałach. Szczegółowe uwagi dotyczące zastosowanej metodyki zawarłem już we wcześniejszej części niniejszej recenzji.

**Rozdział 4.** (*Characteristics of the Vietnamese market*, s. 142-171, tj. 29 stron) jako pierwszy z dwóch rozdziałów analityczno-empirycznych skupia się na charakterystyce rynku wietnamskiego, prezentując ogólny przegląd kraju i jego gospodarki. Doktorant przedstawia informacje o gospodarce wietnamskiej, reformach "Doi Moi", inwestycjach zagranicznych, zasobach pracy, polityce monetarnej oraz wpływie pandemii COVID-19 i wojen handlowych między USA-Chiną i Rosją-Ukrainą na gospodarkę tego kraju, co sprawia, że praca doktorska jest bardzo aktualna. Następnie Doktorant skupia się na Umowie o Wolnym Handlu między UE a Wietnamem (EVFTA), prezentując jej kontekst w globalnych sieciach umów handlowych. Wreszcie Doktorant omawia współpracę gospodarczą i handlową między Polską a Wietnamem. Tematyka tego rozdziału jest kluczowa dla zrozumienia kontekstu, w jakim przedsiębiorstwa polskie podejmują decyzje dotyczące internacjonalizacji i wejścia na rynek wietnamski, dlatego jest istotna w dysertacji.

**Rozdział 5.** (*Entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market under the conditions of the EVFTA – The results of the empirical research*, s. 172-228, tj. 56 stron) jako drugi z rozdziałów analityczno-empirycznych skupia się na analizie strategii wejścia polskich przedsiębiorstw na wietnamski rynek w kontekście Umowy o Wolnym Handlu między UE a Wietnamem (EVFTA). Rozdział zawiera wyniki własnych badań empirycznych, które dotyczą motywacji ekspansji polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski, a także głównych cech środowiska biznesowego Wietnamu, wpływających na jego atrakcyjność i ryzyko działania na tym rynku. Analizowane są również wewnętrzne determinanty ekspansji, takie jak zasoby przedsiębiorstw. Rozdział prezentuje strategie wejścia badanych polskich przedsiębiorstw na rynek wietnamski oraz zmiany w tych strategiach w kontekście EVFTA. Ponadto, rozdział zawiera studia przypadków strategii wejścia wybranych pięciu polskich firm na rynek wietnamski, w tym firm takich jak Adamed Pharma S.A., BHH Mikromed Sp. z o.o., CORPO Sp. z o.o. Sp.k., Transfer Multisort Elektronik Sp. z o.o. i Polviet Travel Ltd. Na tej podstawie wyciągane są wnioski i formułowane zalecenia. Ta tematyka jest istotna w dysertacji, ponieważ analiza strategii wejścia polskich firm na rynek Wietnamu w kontekście

EVFTA pozwala na zrozumienie, jakie czynniki i strategie wpływają na sukces ekspansji zagranicznej.

**Konkluzja cząstkowa:** Pod względem merytorycznym praca zasługuje na zdecydowanie pozytywną ocenę. Dysertacja potwierdza biegłość Doktoranta w literaturze przedmiotu.

## 2.6. Język i formalna strona rozprawy

Od strony językowej i formalnej recenzowana dysertacja doktorska może zostać dobrze oceniona. Jak w każdym tego typu opracowaniu, również i w pracy przedstawionej przez mgr. Cao Son Nguyen można znaleźć usterki. Wybrane przykłady niedociągnięć redakcyjnych: s. 29, s. 77. Z mojego jednak doświadczenia wynika, że usterki takie zdarzają się nawet w prestiżowych wydawnictwach po dwukrotnej profesjonalnej korekcie wydawniczej oraz korekcie autorskiej, stąd nie należy w moim osądzie przywiązywać do nich dużej wagi.

**Konkluzja cząstkowa:** Pod względem redakcyjnym i lingwistycznym, a także w zakresie stosowania poprawnych zasad dla odsyłaczy bibliograficznych, pracę oceniam bardzo dobrze. Praca napisana jest bardzo dobrym językiem, jest komunikatywna, a wskazane uchybienia są w zasadzie drobne.

## 3. WNIOSKI I KONKLUZJA KOŃCOWA

---

Konstatując, rozprawę doktorską mgr. Cao Sona Nguyena należy uznać za pracę interesującą, o określonych walorach merytorycznych – zwłaszcza w aspekcie poznawczym (nowe badania na polskim rynku). Doktorant umiejętnie dostrzegł lukę badawczą. Po wnikliwej lekturze opracowania mogę **stwierdzić**, że recenzowana dysertacja doktorska **spełnia** ustawowe kryteria stawianych pracom doktorskim w art. 187<sup>1</sup> ust. 1-3 ustawy z dnia

---

<sup>1</sup> Art. 187. 1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.

2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.), tj.

- 1) Recenzowana rozprawa doktorska potwierdza ogólną wiedzę Doktoranta w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, zwłaszcza w zakresie biznesu międzynarodowego i strategii umiędzynarodowienia,
- 2) Recenzowana rozprawa doktorska potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej przez Doktoranta,
- 3) Recenzowana rozprawa doktorska prezentuje oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, jakim były strategie wejścia firm polskich na rynek wietnamski.

Reasumując, stwierdzam że recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr. Cao Sona Nguyena pt. „**Entry strategies of Polish enterprises into the Vietnamese market under the condition of the European Union – Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA)**” spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim w w/w ustawie i na tej podstawie wnioskuję do Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości **o jej dopuszczenie do publicznej obrony.**

Krzysztof Wadł  
KWadł

Sporządzono w Krakowie dnia 24 lipca 2023 roku.

---

3. Rozprawę doktorską może stanowić **praca pisemna**, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.